

درسنامه

پیام های آسمانی هفتم

تهیه کننده : داور گیتی نورد

استان آذربایجان شرقی شهرستان سراب

<http://dawargiti2.mihanblog.com>

کانال تلگرامی <https://t.me/dawargiti>



بینای مهربان

خداوند مهربان ترین است و از حال همه خبر دارد. او **چون همه ما را بسیار دوست دارد**، از ما و تمامی آفریده هایش به خوبی مواظبت می کند.

قَالَهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَ هُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (خداوند بهترین نگهدارنده است و او مهربان ترین مهربانان است.)

گاهی انسان ها با **بی دقتی** یا **سهل انگاری** و یا حتی از سر **نادانی**، **دچار حادثه** می شوند. در حقیقت این افراد با اشتباهات یا گناهایی که مرتکب می شوند، خودشان را از حفاظت خداوند محروم می کنند.

خداوند مهربان ما را طوری آفریده است که به مرور می توانیم کارهای خوب را یاد بگیریم و انجام دهیم و کارهای بد را بشناسیم و از آنها دوری کنیم

وقتی کسی در انجام کاری به ما کمک می کند، به او می گوییم: «متشکرم» و یا در حق او دعایی می کنیم. در برابر نعمت های خداوند نیز گاهی به زبان می گوییم «الحمد لله». این ساده ترین نوع تشکر است که به آن «**شکرزبانی**» گفته می شود. علاوه بر شکر زبانی، راه دیگری نیز برای تشکر و شکرگزاری وجود دارد (**شکر عملی یا واقعی**)

استفاده صحیح و بجا از نعمت، **شکر نعمت** و استفاده ناصحیح از آن، **ناسپاسی** در برابر خداوند است.

نتایج شکرگزاری

با شکرگزاری، خداوند نه تنها از ما راضی می شود بلکه نعمت های بیشتری نیز به ما می دهد. (لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ «اگر شکرگزاری کنید، ما قطعاً (نعمتها را) زیاد می کنیم»)

شکر واقعی این است که از نعمت های خداوند در راه نافرمانی او و انجام کارهای حرام استفاده نکنیم.

استعانت از خداوند

إِيَّاكَ نَعْبُدُ (خدایا) تنها تو را می پرستیم
وَ إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ و تنها از تو یاری می خواهیم.

راه های بهره مندی از یاری خداوند

صبر و تقوا: اگر ما بتوانیم در برابر مشکلات و سختی ها، صبر کنیم و در هر موقعیتی، از گناهان دوری کنیم، خداوند بیش از پیش، یاری خود را نصیب ما خواهد کرد

یاری دادن خداوند: خداوند به کسانی که او را یاری کنند وعده یاری داده است. منظور خداوند از یاری او، توسط ما بندگان، **یاری دین اوست**؛ یعنی ما با **جهاد** در راه خدا، دفاع از دین با جان و اموالمان و با **عمل به دستورات** خداوند در انجام واجبات و ترک محرمات، در واقع خداوند را یاری کرده ایم و موجب ثبات و پایداری دین او شده ایم. این کار آن قدر نزد خداوند ارزشمند است که آن را یاری خودش دانسته است و در مقابل، **وعده یاری و کمک** قطعی به کسانی داده است که او را یاری می کنند.

دعا: یکی از مهم ترین و ساده ترین راه ها برای جلب یاری خداوند، دعا کردن است.

دعای هیچ یک از بندگان از خداوند پنهان نمی ماند و او درخواست هیچ کس را بی پاسخ نمی گذارد. البته گاهی اوقات از خداوند چیزهایی را درخواست می کنیم که به **مصلحتمان** نیست. خداوند که بهتر از هر کس دیگری از سود و زیان ما آگاه است، به جای خواسته ما، چیزی را که مفیدتر و مناسبتر است به ما می دهد.

یکی از بهترین حالت هایی که دعا در آن مستجاب می شود، هنگام **نماز** است. نمازگزار در بخش های مختلف نماز با خداوند سخن می گوید و از او یاری می طلبد. در این حال که انسان به خداوند توجه بیشتری دارد، خداوند نیز با لطف و رحمت بیشتری با او رفتار می کند.

تلخ یا شیرین

الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

همان کسانی که فرشتگان جانشان را درحالی که پاکند می ستانند، (و به آنان) می گویند: درود بر شما باد، به (پاداش) آنچه انجام می دادید به بهشت وارد شوید.

وَ لَوْ تَرَىٰ اِذْ يَتَوَفَّى الْاٰذِنِ الْكٰفِرُوۡا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُوۡنَ وُجُوۡهَهُمْ وَاَدۡبَارَهُمْ وَاذۡوَابَ الْحَرِيقِ

و اگر می دیدی هنگامی که فرشتگان جان کافران را می گیرند به صورت و پشت هایشان می زنند و (می گویند) عذاب سوزان را بچشید.

سرانجام زندگی

کسانی که در زندگی خود به خدا و پیامبرانش ایمان دارند و به فکر زندگی پس از مرگ هستند، مانند پادشاه زیرک اند که رفتن از شهر، هیچ ترسی برایش نداشت؛ چرا که می دانند در زندگی جدید خود نیز در آرامش و راحتی به سر خواهند برد. اما کافران و بدکارانی که تمام زندگی خود را به خوش گذرانی و تفریح در دنیا می پردازند و برای سفر خود توشه ای آماده نمی کنند، اصلاً دوست ندارند از این دنیا بروند؛ زیرا می دانند مرگ برای آنها به معنای پایان خوشی ها و سر آغاز سختی هاست.

عبور آسان

مردی از ابوذر پرسید: چرا ما از مرگ می ترسیم؟ ابوذر جواب داد: زیرا شما دنیایتان را آباد کرده اید و آخرتتان را خراب و ویران، و معلوم است که دوست ندارید از آبادانی به ویرانی بروید.

کارهایی که موجب آسانی زندگی در دنیا و آخرت می شود

خوش اخلاقی

صدقه دادن

نیکی به پدر و مادر

امام صادق علیه السلام می فرماید: هر کس پیوند خود را با بستگانش محکم کند و با پدر و مادرش بسیار خوش رفتار و مهربان باشد، دشواریهای مرگ بر او آسان می شود و در دنیا نیز هرگز فقیر و تهی دست نمی شود.

امام صادق علیه السلام می فرماید: صدقه دادن موجب نجات از مرگ بد و رهایی از هفتاد نوع بلاست. صدقه فقط مالی نیست و هر نوع کمک به دیگران در راه خداوند، صدقه محسوب می شود.

از حضرت علی علیه السلام پرسیدند: شما چگونه خود را برای مرگ آماده کرده اید، که از آن هراسی ندارید؟ امام علیه السلام فرمود: کسی که از گناهان پرهیزد و به واجباتش عمل کند و خود را به اخلاق نیکو بیازاید، دیگر برایش فرقی ندارد چگونه بمیرد. به خدا قسم برای پسر ابوطالب فرقی ندارد که او به سراغ مرگ برود یا اینکه مرگ به سراغش آید.

پیامبر رحمت

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَ ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا
قطعاً در فرستاده خداوند (پیامبر اکرم) برای شما الگویی نیکوست برای هر کس که به خدا و روز آخرت امید دارد و خداوند را بسیار یاد می کند.

پیامبران تنها کسانی هستند که می توانند با آوردن دین آسمانی، مسیر صحیح زندگی را به ما نشان دهند. همانطور که گفتار پیامبران راه دستیابی به **رستگاری** است، رفتار آنها **نیز الگوی عملی** زندگی ماست.

سه ویژگی اخلاقی و رفتار اجتماعی

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ
بی شک برای شما پیامبری از خودتان آمده است، بر او دشوار است شما در سختی بیفتید. به (هدایت) شما اشتیاق فراوان دارد، نسبت به مؤمنان بسیار دلسوز و مهربان است.

بزرگواری و محبت

عزت نفس : عزت نفس احساس باارزش بودن است؛ یعنی اینکه خودمان را پیش دیگران کوچک نکنیم

عزت نفس

پیامبر اکرم همواره می فرمود: «شخصی که در دنیا به امانت خیانت کند، و آن را به صاحبش پس ندهد، **اگر بمیرد بر دین من نمرده است** و خدا را در حالی ملاقات خواهد کرد که از او **خشمگین** است»

امانت داری

اگر مردم جهان بخواهند به **بهشت** زیبای خداوند راه یابند و رحمت بی کران الهی آنان را دربرگیرد، کافی است، پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله را به عنوان **الگوی عملی زندگی خود** قرار دهند.

أُسوة فداکاری و عدالت

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَئُوفٌ بِالْعِبَادِ

و از مردم کسانی جان خود را می فروشند (فدا می کنند) تا خشنودی خدا را به دست آورند، و خدا نسبت به بندگانش مهربان است.

فداکار کسی است که برای خدمت به دین و جامعه خود، از **مال، سلامتی، خانواده** و حتی از **جان** خود می گذرد و آنها را در راه هدف پاک و بزرگ خود فدا می کند. دین اسلام افراد فداکار را ستایش کرده و به آنان وعده پاداش الهی داده است.

ماجرای **از خودگذشتگی** حضرت علی علیه السلام در **شب هجرت** پیامبر اکرم که به **لیلة المبیت** مشهور است یکی از کامل ترین نمونه های فداکاری در راه خداست.

عدالت طلبی و مساوات، ویژگی بارز دیگری از شخصیت امیرالمؤمنین است. حضرت علی علیه السلام در شرایطی از سوی مردم برای **اداره حکومت و خلافت** انتخاب شد که **مشکلات بسیاری** جامعه اسلامی را فراگرفته بود

علی (ع) دلیل پذیرفتن حکومت را این گونه بیان می کند: «اگر خداوند از آگاهان عهد و پیمان نگرفته بود که در برابر زیاده خواهی ستمگران، و گرسنگی مظلومان، سکوت نکنند (و حق مظلوم را از ظالم بستانند و به او بازگردانند)، حکومت بر شما را رها می کردم و آنگاه می دیدید که (مقام های) دنیایی شما نزد من از عطسه بز بی ارزش تر است» .

امیرالمؤمنین حکومت را برای ایجاد عدالت بین مردم پذیرفت و در رعایت عدالت و مساوات بین مسلمانان، هیچ کس را بر دیگری برتری نداد. در حقوق عمومی و مسائل اجتماعی، با خانواده و نزدیکان خود نیز مانند مسلمانان دیگر رفتار می کرد. در هنگام تقسیم بیت المال همه چیز را به دقت و به صورت مساوی میان تمامی مسلمانان تقسیم می کرد و وقتی همه اموال به دست صاحبانش می رسید، در همان محل بیت المال به نماز می ایستاد.

برترین بانو

به فرموده پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، **دختر** موجب برکت و شادمانی زندگی می باشد .

بنا به فرمایش پیامبر : **فاطمه** سرور زنان اولین و آخرین و برترین بانوی جهان است

پیامبر می فرماید : **فاطمه** مایه شادمانی قلب من است

ویژگیهای حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها

ایثار و بخشندگی

ساده زیستی

اهمیت دادن به خانواده و خانه داری

علاقه شدید به پیامبر

حیا و عفت

حضور در اجتماع

آن حضرت با آنکه **سعادت زنان را در دوری از مردان نامحرم** می دانست اما هرگاه حق به خطر می افتاد با **حفظ حیا و وقار** به میان مردم می آمد و آنان را ارشاد و نصیحت می کرد. سخنان و خطبه های آن حضرت در مسجد مدینه که باقی مانده است، **نمونه هایی از حضور ضروری در اجتماع** است. ایشان به هنگام جنگ در خانه نان می پخت و آن را برای رزمندگان می فرستاد و هرگاه نیاز بود در جبهه به مداوای مجروحان و آب رسانی به آنان مشغول می شد. معارف و احکام دین را به زنان می آموخت و با گشاده رویی به پرسش های آنان پاسخ می داد و هرگز از این کار خسته و آزرده نمی شد

افتخار بندگی

بلوغ شرعی: بلوغ شرعی سرآغاز واجب شدن تکالیف دینی است؛ یعنی بر هر دختر و پسر واجب می شود مانند بزرگسالان، به احکام دینی خود مانند نماز، روزه، حجاب و ... عمل کند.

برای اینکه ما انسان ها توان مقابله با شیطان و رسیدن به پاداش الهی را داشته باشیم، خداوند **تکالیفی** را بر ما واجب کرده است؛ زیرا او ما را آفریده است و به توانایی ها و ضعف های ما بهتر از خودمان آگاه است.

تغییرات دوران بلوغ

تغییرات جسمی: رویدن مو در برخی قسمت های بدن، - فعال شدن برخی هورمون ها در بدن و ...

تغییرات روحی و شخصیتی: پرسش های جدید در ذهن به وجود می آید - حس استقلال طلبی افزایش می یابد

بلوغ شرعی

- ۱- رویدن مو در برخی قسمت های بدن، ۲- فعال شدن برخی هورمون ها در بدن که نشانه های آن در پسران و دختران متفاوت است،
- ۳- رسیدن به سن بلوغ؛ این سن برای پسران پایان پانزده سال قمری و برای دختران پایان نه سال قمری است.

امام صادق علیه السلام درباره ارزش عبادت در جوانی می فرماید: محبوب ترین آفریده ها نزد خداوند، جوان نورسیده و با طراوتی است که جوانی و شادابی اش را در اطاعت خداوند سپری می کند. خداوند به چنین کسی نزد فرشتگانش افتخار می کند و می فرماید: این است بنده واقعی من.

ادامه درسنامه

راه شناخت تکالیف دینی

نماز، روزه، خمس و زکات، حج، پرهیز از گناهان و... نمونه هایی از تکالیف دینی ما مسلمانان است.

نماز، روزه، خمس و زکات، حج، پرهیز از گناهان و... نمونه هایی از تکالیف دینی ما مسلمانان است.

یکی از راه های دستیابی به نحوه صحیح انجام این وظایف، **تحصیل علوم دینی** است. در هر زمان، افرادی برای کسب دانش و تخصص به حوزه های علمیه می روند و پس از سال ها تحصیل، مطالعه و تحقیق در علوم دینی به تخصص دست می یابند. **به افراد متخصص در دین، مجتهد یا فقیه می گویند.** مجتهدان می توانند تمام احکام دینی را به دست بیاورند و شیوه صحیح انجام دستورات خداوند را در هر موضوعی روشن کنند.

تقلید و مرجع تقلید

راه شناخت احکام، مراجعه به متخصص در احکام دین است که به این کار، **تقلید** گفته می شود. به مجتهدی هم که مردم برای یادگیری احکام به او مراجعه می کنند، **مرجع تقلید** می گویند.

شرایط یک مرجع تقلید

- ۱- زنده باشد،
- ۲- شیعه دوازده امامی باشد،
- ۳- عادل باشد؛ یعنی به واجبات دینی عمل کند و از گناهان دوری کند،
- ۴- اعلم باشد؛ یعنی از سایر مجتهدان داناتر باشد

شناخت مرجع تقلید، برای عالمان دینی امکان پذیر است و مردم می توانند با مشورت آنان مرجع تقلید خود را انتخاب کنند.

بسوی پاکی

امام رضا علیه السلام می فرماید:

خداوند حکیم هر چیزی را که برای سلامتی مردم زیان آور باشد و موجب هلاکت و نابودی آنان شود، حرام کرده و آنچه را برای سلامتی آنها مفید باشد، حلال کرده است.

یکی از مواردی که خداوند ما را به اجتناب و دوری از آنها دستور داده، **نجاسات** است. رعایت طهارت و دوری از نجاسات نه تنها موجب سلامتی جسم و روح ما می شود، بلکه مقدمه و شرط قبولی برخی عبادات نیز هست.

نجاسات

خون : علاوه بر خون انسان، خون حیواناتی که خون جهنده دارند نیز نجس است.

ادرار و مدفوع: ادرار و مدفوع حیوانات حرام گوشتی که خون جهنده دارند، مانند گربه و موش نیز نجس است؛ اما ادرار و مدفوع حیوانهای حلال گوشت، مانند گاو و گوسفند نجس نیستند.

سگ و خوک : تمام اجزای بدن سگ و خوک (مو، ناخن، پوست و استخوان) و رطوبت های آن نجس است. از سگ می توان برای نگهداری و یا شکار استفاده کرد، ولی باید محل نگهداری آن، دور از محل زندگی انسان باشد.

شراب : شراب و هر مایع مستی آوری نجس است. قرآن کریم نوشیدن شراب را (چه کم و چه زیاد) حرام اعلام کرده و یکی از بزرگ ترین گناهان شمرده است

مطهرات



ادامه درسنامه

آب جاری

آب جاری: آب جاری آبی است که از زمین می جوشد و جریان دارد؛ مانند آب چشمه، قنات و رودخانه. آب باران نیز حکم آب جاری را دارد.

آب گُر

اگر مقدار آب حداقل **۳۸۴ لیتر** باشد، به آن آب **گُر** گفته می شود، همانند آب **منبع، حوض و استخر** که به این مقدار برسد. **آب لوله کشی** ساختمان ها، حکم آب گُر را دارد؛ زیرا به منبع آب شهر یا روستا متصل است که مقدار آن بیش از آب گُر است. آب جاری و کر در برخورد با نجاست، نجس نمی شود. مگر اینکه به وسیله نجاست، **رنگ یا بویش تغییری کند؛** مثلاً رنگ خون را به خود بگیرد.

آب قلیل

اگر مقدار آب از **۳۸۴ لیتر کمتر** باشد، به آن آب **قلیل** گفته می شود، مانند آب **لیوان، پارچ و آفتابه**. آب قلیلاگر با چیز نجس برخورد کند، **نجس می شود؛** گرچه نجاست اندک باشد، مثل آنکه ذره ای خون در سطل آب بریزد

شیوه تطهیر با آب را از کتاب درسی و بزرگترها بیشتر یاد بگیرید

یکی دیگر از مطهرات « آب » هست

هرگاه **کف پا** یا **کف کفش** هنگام راه رفتن نجس شود، اگر راه رفتن را به مقداری ادامه دهیم که آلودگی ها برطرف شود، **پاک** می شود؛ بنابراین زمین یکی از مطهرات است که کف پا و یا ته کفشی را که به واسطه راه رفتن نجس شده باشد، پاک می کند؛ البته با **چهار شرط:** اول: **خود زمین پاک** باشد، دوم: **زمین خشک** باشد، سوم: **عین نجاست**، با راه رفتن روی زمین کاملاً برطرف شود، چهارم: **زمین سبزه زار، موکت یا فرش نباشد.**

ستون دین

برپا داشتن نماز آن قدر نزد خداوند ارزشمند است که آن را به تمام پیامبرانش آموخت و از آنان خواست مردم را نیز به برپا داشتن نماز سفارش کنند.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در این باره می فرماید:

«آنگاه که انسان با ایمان، به نماز می ایستد تا پایان نمازش خداوند به او توجه می کند و رحمتش را بر سر او می گستراند. فرشتگان اطراف او را می گیرند و به او می گویند: ای نمازگزار، اگر می دانستی مورد توجه چه کسی قرار گرفته ای و با چه کسی مناجات می کنی، هرگز نماز را رها نمی کردی.»

امام باقر علیه السلام درباره ارزش نماز اول وقت می فرماید:

«نمازی که در اول وقت خوانده شود، به صورتی درخشان به سوی صاحبش برمی گردد و می گوید: تو مرا خوب حفظ کردی، خداوند هم تو را حفظ کند.»

واجبات نماز

سجود

رکوع

تکبیرة الاحرام

قیام

نیت

موالات

ترتیب

سلام

تشهد

ذکر

قرائت

پنج مورد اول، ارکان نماز نامیده می شود. ارکان، قسمت هایی از نماز است که اگر نمازگزار آنها را **فراموش** کند یا به **اشتباه، اضافه** انجام دهد نمازش **باطل** خواهد شد، ولی اگر واجبات دیگر را فراموش کند یا به اشتباه، اضافه انجام دهد، نمازش باطل نخواهد شد.

شیوه اقامه نماز را از کتاب درسی و بزرگترها بیشتر یاد بگیرید. التماس دعا

نماز جماعت

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله همواره نماز را به **جماعت** اقامه می کرد و مسلمانان نیز براساس دعوت ایشان، آن چنان به نماز جماعت پایبند بودند که گویی نماز به صورت جماعت و دسته جمعی واجب شده است و نماز فرادی حالت خاص و استثنایی داشت. **کامل ترین دین آسمانی**، از مؤمنان می خواهد نه تنها در کارهایشان همیاری و اتحاد داشته باشند، بلکه بسیاری از عبادت‌هایشان را نیز به صورت گروهی انجام دهند.

امام رضا علیه السلام درباره ارزش نماز جماعت می فرماید: هر رکعت نماز جماعت به اندازه دو هزار رکعت نماز که به تنهایی خوانده می شود، ارزش دارد

مستحب است نمازهای واجب به **جماعت** خوانده شود و شایسته نیست انسان بدون عذر نماز جماعت را ترک کند.

احکام نماز جماعت: نماز جماعت احکامی دارد که در کتاب درسی مطالعه بفرمائید .

نماز جمعه

نماز جمعه دو خطبه دارد . دو خطبه به اضافه دو رکعت نماز جمعه، **جایگزین نماز ظهر** می شود. بنابراین دو خطبه جزء نماز جمعه است .
(خطبه اول در مورد مسائل اخلاقی و اجتماعی و خطبه دوم در مورد مسائل مختلف ایران و جهان

شیوه اقامه نماز جمعه را در کتاب درسی خوب یاد بگیرید .

مراحل غسل از جمله (غسل جمعه): (۱- نیت ۲- شستن سر و گردن ۳- شستن طرف راست بدن ۴- شستن طرف چپ بدن

نشان عزت

یکی از دستوره‌های حکیمانه خداوند که سلامتی روح ما انسان‌ها را در پی دارد، حکم حجاب است

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

ای پیامبر، به زنان و دختران خود و زنان مؤمنان بگو که پوشش خود را بر خود فرو پوشند. این مناسبتر است، تا (به عفت) شناخته شوند و مورد آزار واقع نگردند. و خدا آمرزنده و مهربان است.

مهم ترین فایده حجاب، در امان ماندن از آزار و اذیت افراد سودجو و هوسران است.

یکی از **مسئولیت‌های مردان**، همانند زنان حفظ پوشش مناسب است.

پوشیدن لباس‌های تنگ و بدن‌نما، سخن گفتن با لحنی که دیگران را تحریک کند، پوشیدن لباس‌هایی که انسان را در جامعه انگشت‌نما می‌کند و انجام هر رفتاری که توجه نامحرمان را به سوی انسان جلب کند حرام است و در تمام موارد فرقی بین مردان و زنان نیست.

حفظ پوشش به تنهایی برای سلامت جامعه کافی نیست و تمام افراد چه مرد و چه زن باید با رفتار و گفتار خود، حیا و عفت را رعایت کنند

چند نکته:

۱- پوشاندن تمام بدن به جز صورت و دست‌ها (از مچ تا انگشتان) برای زنان **واجب** است.

۲- افراد **محرم برای زنان** عبارت‌اند از: پدر، شوهر، پسر، برادر، پدربزرگ، پدرشوهر، عمو، دایی، پسر برادر، پسر خواهر، پسر پسر و پسر دختر نوه‌ها به غیر از اینها تمام مردان برای زنان **نامحرم** هستند و زن نباید در حضور آنان بدون پوشش اسلامی ظاهر شود.

۳- افراد محرم برای مردان عبارت‌اند از: مادر، زن، دختر، خواهر، مادربزرگ، مادرزن، عمه، خاله، دختر خواهر، دختر برادر نوه‌ها. به غیر از اینها تمام زنان برای مردان **نامحرم** هستند.

بربال فرشتگان

ارزش علم آموزی و عالم: پیامبر خدا در جامعه ای به پیامبری برگزیده شد که کسی به علم و دانش اهمیت نمی داد و تنها تعداد اندکی از مردم توانایی خواندن و نوشتن داشتند. در این شرایط بود که ایشان با تشویق مؤمنان به فراگیری دانش، **می فرمود:** ای مردم، بدانید کسی که به دنبال فراگیری دانش است، با هر قدمی که برمی دارد، در کارنامه اعمالش ثواب یک سال عبادت نوشته می شود. فرشتگان بال هایشان را زیر پای او می گسترانند و زمینی که زیر پای اوست برایش از خداوند مهربان آموزش می طلبد.

خداوند دانا در قرآن کریم به پیامبر خود می فرماید: **وَ قُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا** (بگو، پروردگارا، دانش مرا بیفزای).

تنها کسانی می توانند به اهداف خود برسند که نسبت به راه خود، **علم و آگاهی** داشته باشند

اسلام شکوفاگر علم: موفقیت های علمی مسلمانان همواره در زمان هایی روی می داد که در کنار **توجه جدی به کسب علم و دانش، از احکام و تعالیم اسلامی** غفلت نمی کردند.

مراحل علم آموزی از بیان پیامبر اکرم (ص)

۱- سکوت ۲- گوش دادن ۳- به خاطر سپردن ۴- به آن عمل کردن ۵- آموزش آن به دیگران

پیشرفت های بزرگ در زمینه های مختلف علمی

موفقیت در املیادهای بین المللی علمی در شرایط جنگ و .. ۲- پیشرفت در فناوری هسته ای و ساخت و پرتاب ماهواره و ...

کمال همنشین

امیر مؤمنان علیه السلام می فرماید: پیش از آنکه کسی را به دوستی برگزینی، او را امتحان کن وگرنه بدون آنکه خودت بدانی، به هم نشینی با بدان گرفتار خواهی شد.

سه ویژگی دوستان خوب

۱- اهل نماز و نیکی : امام صادق علیه السلام می فرماید: دوستان خود را در (داشتن) دو ویژگی بیازمایید، اگر در آنها بود (با آنان هم نشین شوید) و اگر نداشتند (حتماً) از آنان دوری کنید، از آنان دوری کنید، از آنان دوری کنید...؛ (اول رعایت اوقات نماز و) (دیگری نیکی به هم نوعان در سختی و راحتی).

۲- وفای به عهد : خداوند وفای به عهد را نشانه ایمان می داند :
قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ... وَ الَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَتِهِمْ وَ عَهْدِهِمْ رَاعُونَ (به راستی که مؤمنان رستگار شدند ، .. کسانی که آنان امانت ها و پیمان خویش را رعایت می کنند)

۳ راست گویی :

امام صادق علیه السلام می فرماید: برای اینکه کسی را به درستی بشناسید، تنها به طولانی بودن رکوع و سجود نمازش نگاه نکنید، بلکه به راست گویی و امانت داری او بنگرید. کسی که زبانش راست گو باشد، اعمالش نیز پاک خواهد شد

علی (ع) می فرماید : عاقبت راست گویی نجات است و عاقبت دروغ گویی، حسرت و پشیمانی. نتیجه دروغ گویی، در دنیا خواری و در آخرت عذاب جهنم است

بسیاری از دروغ های بزرگ، نتیجه دروغ هایی است که به شوخی گفته می شود

مزدوران شیطان

اخلاق ما نیز به وسیله برخی رفتارها و عادت های ناپسند تهدید می شود. رفتارهایی همچون **دروغ گویی، تنبلی، غیبت، ناسزا گفتن** و...

عامل اصلی انتشار میکروب های اخلاقی شیطان است. شیطان به وسیله آنها به درون روح ما نفوذ می کند و در صورت مقابله نکردن، ما را در دست یافتن به رستگاری و بهشت جاویدان شکست می دهد

برخی از رفتارها و عادت های ناپسند که به دنبال آسیب زدن به اخلاق نیکوی شما هستند.

۱- عجله: وقتی دچار شتاب زدگی می شویم، نمی توانیم خوب فکر کنیم و به همین دلیل از تصمیم گیری صحیح بازمی مانیم و هر تصمیمی می تواند یک اشتباه بزرگ باشد.

انسان عجول با مشکل دیگری به نام دوباره کاری نیز روبه رو است؛ زیرا کاری که با عجله و بدون دقت انجام می دهد، بی نتیجه خواهد بود و دوباره مجبور است وقت و نیروی خود را صرف انجام درست همان کار کند

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: هرگاه تصمیم گرفتی کاری کنی، اول به نتیجه و عاقبت آن خوب بیندیش. اگر دیدی نتیجه خوبی دارد، به تصمیمت عمل کن و اگر دیدی نتیجه اش تباهی و بدی است، از آن صرف نظر کن.

ادامه درسنامه

مزدوران شیطان

۲- تنبلی : انسان تنبل مانند همه، از نعمت های ارزشمند خداوند برخوردار است؛ اما بدون اینکه برای هدف درستی تلاش کند، عمر، سلامتی و بقیه نعمت هایش را بیهوده هدر می دهد

امام صادق علیه السلام می فرماید: از تنبلی و بی حالی به شدت بپرهیز؛ زیرا که این دو، هم دنیا را از تو خواهند گرفت و هم آخرت را

راه درمان تنبلی

آینده نگری : امیر مؤمنان علیه السلام می فرماید: هر کس امروز در کارش کوتاهی و سستی کند در آینده به غم و اندوه مبتلا می شود

دوستی با انسان های کوشا : همراهی دوستان کوشا و دیدن سعی و تلاش آنها انگیزه بیشتری برای کار و فعالیت ایجاد می کند

تصمیم قاطع : راه درمان تنبلی، عزم و اراده محکم و جدی است.

برنامه ریزی : برای برنامه ریزی، پیش از هر چیز، باید ببینیم کارهایی که در یک شبانه روز باید انجام دهیم چیست؟ آنها را در برگه ای یادداشت کنیم. سپس کارهای مهم را از بقیه کارها جدا کنیم. واضح است که باید اول کارهای مهم تر را انجام داد و اگر وقتی باقی ماند به کارهای دیگر مشغول شد. به این اصل مهم برنامه ریزی، اولویت بندی گفته می شود.